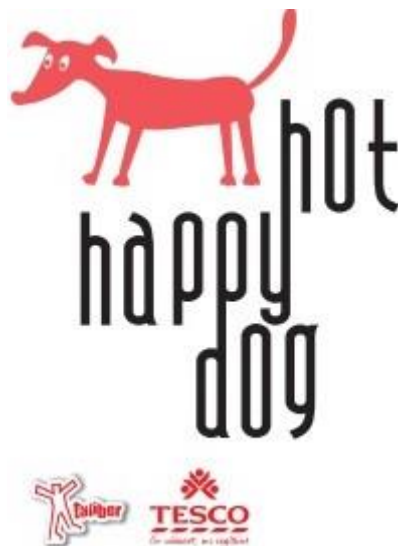

„Kutyakörkép Békéscsabán”

tanulmány

Készült a Táliber Közösségfejlesztő Alapítvány „Kutyabarát Napok Békéscsabán” c. projektjének keretében.

A projektet a Tesco „Ön választ, mi segítünk” 8. fordulóban kapott támogatás segítségével valósítottuk meg.

Békéscsaba, 2021

Tartalomjegyzék

A Táliber Közösségfejlesztő Alapítvány	2
Kutyabarát Napok Békéscsabán c. pályázat	2
Pályázati programunk célja	3
A projekt során megvalósítottuk	3
A helyi közösség bevonása a projektbe	4
„Kutyakörkép Békéscsabán” online kérdőíves felmérés	5
Társadalmi környezet	5
A kérdőívről	6
Online kérdőíves felmérés elemzése	7
Jövőkép	18
A „Kutyakörkép Békéscsabán” címmel online kérdőíves felmérés elkészítésében közreműködtek	18

A Táliber Közösségfejlesztő Alapítvány

Alapítványunk 2004-ben alakult, országos hatókörű, de elsősorban Békés megyében működő szervezet. A közösségi művelődés, ifjúságsegítés, közösségfejlesztés, közösségi mentálhigiéné módszereivel, szemléletével dolgozunk.

Kiemelten foglalkozunk az ifjúsági korosztály érdekképviseletével, ifjúsági közösségeket, szakembereket mentorálunk, konferenciákat szervezünk, helyi közösségfejlesztői folyamatokat támogatunk elsősorban Békés megyében. Regisztrált önkéntes fogadó szervezetként önkéntes bázist működtetünk, iskolai közösségi szolgálat keretében diákokat is fogadunk. 2020-ban Békéscsaba MJV Önkormányzata felkérésére vettünk részt az Ifjúsági Közösségi Felmérés szakmai megvalósításában, majd tanácsadóként az ifjúsági koncepció készítésében, a közösségi tervezés támogatásában. Tagjai vagyunk a Békéscsabai Ifjúsági Kerekasztalnak.

2019 óta foglalkozunk a közösségi kutyázással: megszerveztük az I. Kutyabarát Nap mini fesztivált, Kutyabarát mentorprogramot indítottunk 12-25 éves fiatalokkal, 2020 őszén belevágtunk a Kutyabarát Napok beszélgetés sorozatba, 2021-től pedig Kutyabarát közösségi programok Békéscsabán címmel folytatjuk közösségfejlesztői, szemléletformáló programunkat.

Működésünket, programjainkat pályázati támogatásokból, az 1 %-os felajánlásokból, saját forrásból finanszírozzuk, és elsősorban önkéntesek közreműködésével valósítjuk meg.

Kutyabarát Napok Békéscsabán c. pályázat

A [Tesco „Ön választ, mi segítünk”](#) elnevezésű pályázatának 8. fordulójában 2020 telén a Táliber Alapítvány sikerrel vette az első megmérettetést, és **bejutottunk a második fordulóba a Kutyabarát Napok Békéscsabán c. pályázatunkkal.**

Normál körülmények között ilyenkor következett volna **az áruházi szavazatgyűjtés**, de ez **ebben a fordulóban** a járványhelyzet miatt **elmaradt**. Viszont a **Tesco** úgy döntött, **megemeli a pályázati keretet**, és az „Ön választ, mi segítünk” program 8. fordulójában valamennyi, a szavazási szakaszba továbbjutó kezdeményezést azonos összeggel támogatott. Így **mind a 181, a szakértők által kiválasztott szervezet egyaránt 250 000 forint hozzájárulást kapott projektje megvalósításához.**

A 2020 novemberében leírt programtervünk többször módosult, végül 2021 őszére kialakult az a program, aminek egyik állomása a 2021. szeptember 19-én szervezett **állatos játszóházunk** volt az EURÓPAFEST rendezvényen, valamint a **„Kutyakörkép Békéscsabán” című online kérdőíves felmérés, aminek összefoglalója ez a tanulmány.**

Pályázati programunk célja

Programunkkal szerettük volna közel vinni az emberekhez a kutyákon keresztül a felelős állattartást, saját lakókörnyezetükben az örömeiket és a nehézségeiket megmutatva érzékenyíteni őket, és bemutatni azokat a szereplőket, akikhez segítségért lehet fordulni. Úgy tapasztaljuk, hogy Békéscsabán (és Békés megyében) a kutya, mint társállat és a felelős állattartás témákkal való foglalkozás még gyerekcipőben jár, elsősorban a klasszikus formákat ismerik (kutyaiskola, kutyakiképzés, néhány kutyás sport, kutyakiállítás, kutyamenhely) és azokban tudnak tájékozódni. A párbeszéd, az érdekképviselet, az állatokkal foglalkozó szervezetek együttműködése, a kutyások és nem kutyások konfliktuskezelése területeken kívántunk jó példával elől járni.

Kutyabarát programunk folyamatosan formálódik, ahogy a városi kutyázás is egy egész életen át tartó tanulás.

Éppen ezért legfőbb célunk, hogy támogassuk az embereket, kutyásokat és nem kutyásokat a zökkenőmentes együttélésben, felhívjuk a városlakók figyelmét az állatjólét, állatvédelem fontosságára, mintát közvetítsünk, hiszen mindez az emberek szemléletformálásával, érzékenyítésével, tanításával valósítható meg.

Alapítványunk a több mint 15 éves közösségfejlesztői, közművelődési, szervezői tapasztalataira építi kutyabarát közösségi programjait.

A projekt során megvalósítottuk

1. Elkészítettük projektünk arculattervét („Hothappydog”), ami hosszú távon képviseli ezt a projektet és hasonló kezdeményezéseinket.
2. Létrehoztuk a [„Kutyabarát közösségi programok Békéscsabán”](#) facebook oldalt és folyamatosan működtettük. Az oldal a projekt lezárását követően is fennmaradt, elsősorban felelős állattartás, állatvédelem, kutyás témákkal jelentkezünk, folyamatosan hírt adunk programjainkról is.

3. taliberalapitvany.hu honlapunkon létrehoztuk a „Kutyabarát közösségi programok Békéscsabán” c. menüt 4 aloldallal, folyamatosan aktualizált tartalommal.
4. „Kutyakörkép Békéscsabán” címmel online kérdőíves felmérést végeztünk, ami honlapunkon keresztül volt elérhető (55 teljes kitöltést sikerült elérni).
5. „Kutyakörkép Békéscsabán” online kérdőíves felmérés alapján elkészítettük jelen tanulmányunkat (amit megosztunk facebook oldalainkon, honlapunkon, valamint megküldjük Békéscsaba Megyei Jogú Város polgármesterének, jegyzőjének, az illetékes bizottságoknak).
6. Kutyabarát programok a Táliber Alapítvány szervezésében játszóházat tartottunk, amin kb. 80 fő vett részt. A programelemet az [Európafeszt Családi Naphoz](#) csatlakozva tartottuk meg október 19-én, aminek szervezője a békéscsabai Europe Direct Békés volt.

A helyi közösség bevonása a projektbe

A békéscsabaiakat elsősorban a "[Kutyabarát közösségi programok Békéscsabán](#)" és a [Táliber Alapítvány](#) facebook oldalon keresztül, valamint a személyes kapcsolatok révén tudtuk aktivizálni.

Az Európafeszt Családi Naphoz csatlakozva október 19-én tartott kutyabarát játszóházunk során a személyes találkozásokon, beszélgetéseken, játékokon keresztül volt lehetőségünk mind szervezetünket, mind projektünket, mind a [Tesco támogatást](#) bemutatni és aktivizálni.

A "Kutyakörkép Békéscsabán" online kérdőíves felmérés megvalósítása is egyfajta aktivizálás volt, valamint az elkészült tanulmány közzététele is.

„Kutyakörkép Békéscsabán” online kérdőíves felmérés

Társadalmi környezet

Az állatvédelem magyarországi helyzetének bemutatását nem vállaljuk fel ebben a tanulmányban, csupán néhány, a témánkba vágó információt említünk meg.

Reprezentatív felmérések alapján a magyar lakosság 36 %-a tart otthon legalább egy kutyát, ami számszerűsítve annyit jelent, hogy közel hárommillió gazdis kutya él Magyarországon.

A kutyás háztartások országos területi felosztása szerint az alföldi régióban igen magas, 45%-os a kutyatartók aránya. (<https://www.cofidis.hu/kutyaszemmel>)

Békéscsaba lakossága a 2021-es évben 58.002 fő, ami hozzávetőlegesen 29.000 háztartást jelent, háztartásonként legalább egy kutyával.

(<http://nepesseg.com/bekes/bekescsaba>; https://www.ksh.hu/stadat_files/fo/fo/fo0014.html)

Magyarországon az 1998. évi XXVIII. törvény rendelkezik az állatok védelméről és kíméletéről *(aminek módosítását 2021. november 30-án fogadták el a parlamentben)*.

Az állatvédelmi törvény előírja, hogy a tartás helye szerint illetékes települési önkormányzat feladata az ebösszeírás elvégzése. Az ebösszeírás célja a jogszabályban előírt ebrendészeti feladatok ellátása, és a veszettség elleni járványvédelmi megelőzés. A törvény alapján az eb tulajdonosa/tartója az ebösszeíráskor köteles a törvényben meghatározott adatokat az önkormányzat rendelkezésére bocsátani.

Békéscsabán az előző, 2017-es ebösszeírás során csupán 2.866 kutyát jelentettek le, a 2020-as évben pedig sajnos az ebek száma még az előző adatot is alulmúlta.

(<https://bekescsaba.hu/szervezetek/igazgatasi-csoport>)

2020-ban az állatvédelem kormányzati szinten is aktivizálódik, október 1-jétől a Nemzeti Állatvédelmi Program megújításáért és végrehajtásáért felelős miniszteri biztost nevezett ki az agrárminiszter, majd a Kormány 2021-ben létrehozta a Nemzeti Állatvédelmi Tanácsot is, ami “az állatok védelmét és jólétét érintő kérdések megtárgyalása, az állatvédelem és állatjólét széles körű társadalmi, tudományos és szakmai megalapozása, valamint az

állatvédelemhez, állatjóléthez fűződő érdekek közötti összhang megteremtése érdekében javaslattevő, véleményező, tanácsadói testületként” működik.

Az Agrárminisztérium háttérintézményeként 2012-től működik országos hatáskörben a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal. „Az állatvédelem területén a Nébih egyik legfontosabb feladata az állatokkal szembeni megfelelő magatartásra, a róluk való megfelelő gondoskodásra történő nevelés, tanítás, valamint a felelős állattartás körülményeinek a megteremtése.” – írják honlapjukon.

<https://portal.nebih.gov.hu/-/a-nebih-szemleletformalo-szerepe-az-allatvedelemben>

A kérdőívről

A békéscsabai Táliber Közösségfejlesztő Alapítvány kutyabarát programjának részeként a kutyákról, a felelős állattartás helyzetéről, a békéscsabai kutyás állapotokról szeretett volna információt kapni egy online kérdőíves felmérés keretében.

A kérdőív ötletét az előző rendezvények kapcsán felmerülő kérdések, kutyás tapasztalatok és problémák adták, valamint kíváncsiak voltunk arra is, hogy egy közös cél, a kutyás érdekek képviselése mennyire mozgósítja a helyi kutyás közösséget.

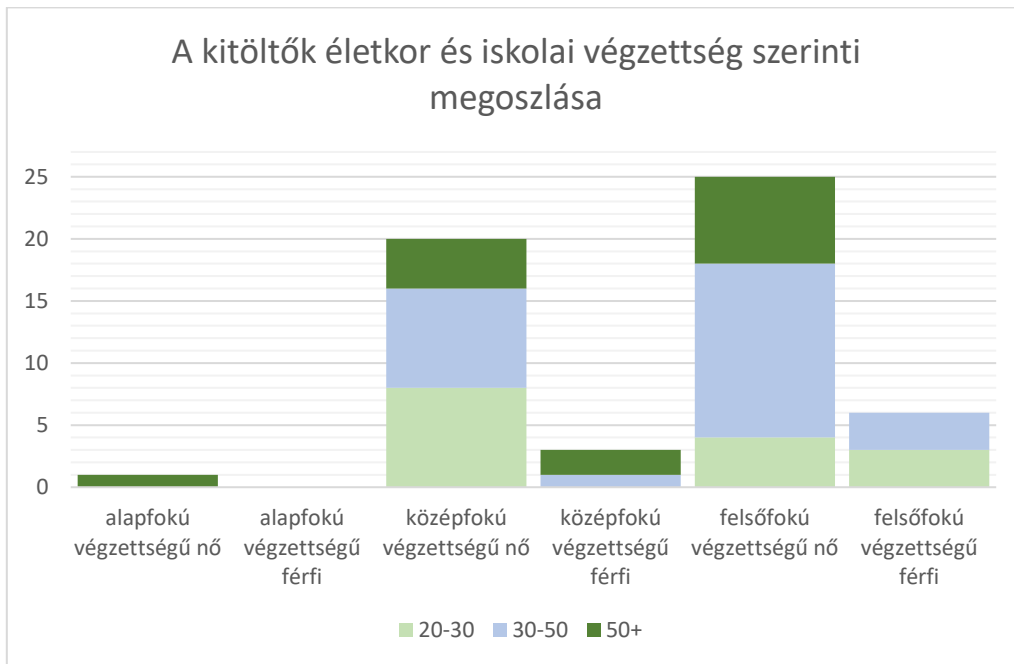
A kérdőív összeállítása és az online lekérdezés során a 2020-ban szintén alapítványunk koordinálásával megvalósult [Ifjúsági Közösségi Felmérés Békéscsaba, 2020](#) online ifjúsági felmérés tapasztalatait vettük alapul és azon szakemberek egy részével dolgoztunk.

Vártuk azoknak a válaszait, akiknek van kutyájuk, de azokét is, akiknek jelenleg nincs, de volt vagy tervezik, hogy lesz. Ők tapasztalataikra építve tudtak válaszolni.

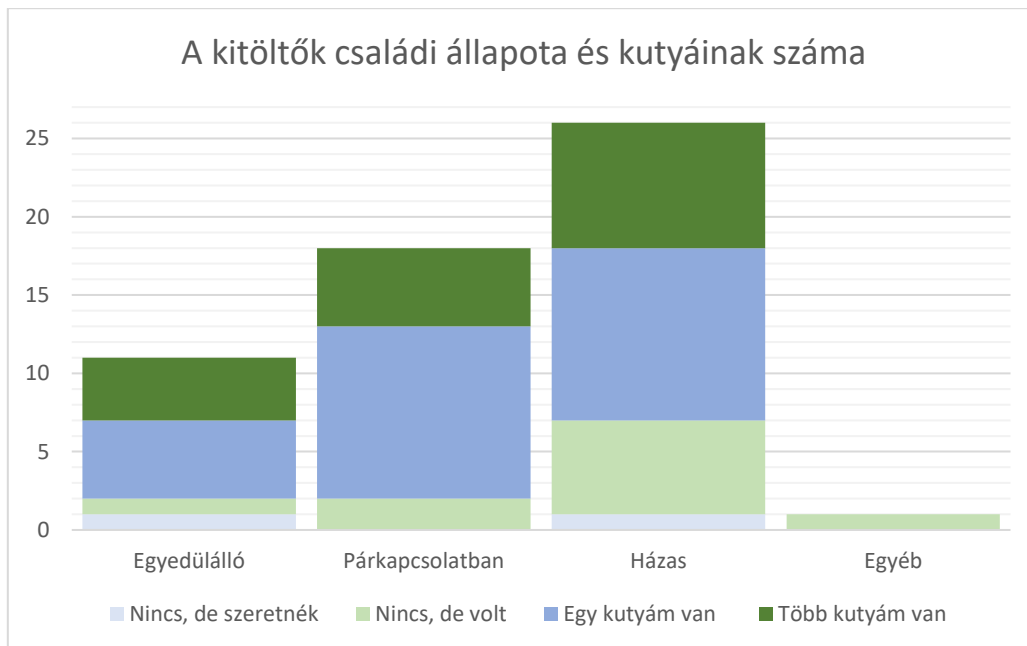
A 26 kérdés megválaszolása név nélkül, önkéntes alapon történt és kb. 10-15 percet vett igénybe. A kitöltésre 2021. október 22-31. között volt lehetőség.

Elemzésünk során az 55 teljes kitöltés adataival dolgoztunk. Ez a minta kevés, kutyatartó ebből is csak 44 fő. Ezért csak "óvatosan" lehet megállapításokat megfogalmazni, esetleg irányokat megjelölni. Ugyanakkor, ha a fejlesztendő területekre koncentrálnak, akkor a problémákra fókuszálva, azokat kiegészítve meg lehet fogalmazni javaslatokat: pl. a kutyafuttató helyzete, esetleg újak kialakítása, kevés a kutyabarát helyek száma, a tájékoztatás hiánya a szolgáltatásokról, vélemény kifejtésére a lehetőségek megteremtése, oktatás elkezdése az óvodás korban, stb.

Online kérdőíves felmérés elemzése

A kérdőívet 55-en töltötték ki teljes egészében, közülük 11 embernek jelenleg nincs kutyája. A kitöltők közt a lakossághoz viszonyítva felülreprezentáltak a nők és a felsőfokú végzettséggel rendelkezők. A kitöltők felételezhetően a társadalmi kérdésekben aktív kutyások közül kerültek ki, így a kérdőív elsősorban az ő véleményüket mutatja be.

A kutya tartás és a családi állapot beszédes képet mutat. A kutya tartási kedv egyre nő, ahogy az egyének feltételezhetően egyre stabilabb anyagi és vagy családi háttere van. Az egyéb

kategóriába egy kitöltő tartozik, aki elvált. A kutya tartás megléte mellett pedig a tartott kutyák száma is a házasok esetében a legnagyobb.

A kitöltők lefedik Békéscsabát, a Lencsési lakótelep és Jamina nagyobb lakosság koncentrálttsága megfigyelhető, a város többi részén pedig egyenletesebben oszlanak el a válaszadók.

Békéscsaba melyik városrészében él?	
Bartók Béla út környéke	3
Békési út környéke	1
Dobozi út környéke	5
Élővíz-csatorna környéke	8
Gyulai út környéke	1
Jamina	13
Kazinczy-Millenium lakótelep	3
Keleti Kertek	1
Lencsési lakótelep	11
Mezőmegyer	1
Penza lakótelep	2
Szarvasi út környéke	1
Városközpont	4
Egyéb	1
Összesen	55

Kíváncsiak voltunk arra, hogy a válaszadók milyen célból tartanak kutyát. Mivel több kategóriát lehetett választani, az 55 kitöltőből szinte mindenki jelölte, hogy családtag, ami torzíthatja a képet. Emellett viszont látszik, hogy a legtöbben nem speciális céllal tartanak kutyát.

Milyen célból tart kutyát?	
Családtag	53
Házőrző	4
Tenyésztés	2
Sport	5
Kiállítás / Verseny	3
Kutyával dolgozom	2

A kitöltők megoszlása a kutya tartási helye és a napi foglalkozási idő szerint				
	kevesebb, mint 1 óra	1-2 óra	3-4 óra	4 óránál több
Bent	0	6	5	7
Kint-bent	2	7	4	6
Kint	6	10	1	1

A kutyával töltött idő összefüggésben van azzal, hogy kinti és vagy benti kutyatartást választ a gazda. A kinti kutyákkal jelentősen kevesebbet foglalkoznak. Ennek okait és érdemes lenne vizsgálni, ugyanis ez nemcsak a kitöltőkre lehet jellemző. Viszont más adatok alapján azt feltételezhetjük, hogy ezek a kinti kutyák is szerves részei a családi életnek.

Milyen gyakran jár állatorvoshoz?	
csak kötelező védőoltás alkalmával és ha baj van	27
rendszeresen járunk szűrővizsgálatokra és kötelező oltásra	25
soha	2
csak ha baj van	1

A felelős állattartás szempontjából fontos, hogy a szükséges állatorvosi ellátást a kutyák többsége megkapja. A rendszeres szűrővizsgálatokkal számos egyézségügyi probléma is megelőzhető.

Ön vesz / vett részt kutyájával kutyaiskolai oktatáson?	
Igen, kutyaoiviban	24
Igen, engedelmes tanfolyamon	20
Nem, nem is tervezem	15
Igen, klub foglalkozásokra járunk	7
Nem, nem is tervezem, az egyéni oktatást választom	6
Nem, de tervezem	4
Igen, őrző-védő tanfolyamon	1
Igen, BH / IPO tanfolyamon	1

A kitöltők több mint fele részt vett kutyájával oktatáson, ami fontos információ a szükséges szocializáció és a zökkenőmentes együttélés megteremtése érdekében. Az egyéb, speciális oktatásként az agilityt és a vadász oktatást említették.

A kitöltők megoszlása aszerint, hogy milyen gyakran és hol sétáltatják / sétáltatnák a kutyájukat.			
	Városban	Kutyafuttatóban	Külterületen
naponta	8	9	9
naponta többször	17	6	12
néha / hetente	6	3	14
soha, elegendő az udvar	3	0	3

A kitöltők válaszainak megoszlása aszerint, hogy hogyan sétáltatják a kutyájukat és szokott-e konfliktusuk lenni séta közben.				
	Nem, a séta zökkenőmentes	Igen, ha gazdátlan kutyával találkozom	Igen, póráz nélkül sétáltatott kutyával és a gazdájával	Igen, nem kutyás emberekkel
Csak a lakóhelyem közvetlen közelében	16	2	3	1
Mindenképpen zöldterületet keresek	21	4	3	3
Nem szeretek más kutyásokkal találkozni	3	5	2	0
Szívesen találkozom séta közben más kutyásokkal	17	1	4	3
Csak pórázon sétáltatok	14	5	2	2
Le szoktam engedni pórázról a kutyámat	14	3	2	1

A kitöltők általában nyugodtan sétálnak, a leggyakoribb probléma forrás az, ha elkóborolt kutyával találkoznak.

Kérdéses, hogy ez valóban konfliktus helyzet-e vagy csak esemény, amit bejelöltek a kérdőívben.

A válaszokból kitűnik, hogy a kutyasétáltatás inkább közösségi tevékenység, mint magányos műfaj. A séta során nemcsak azok találkoznak más kutyásokkal, akik kifejezetten szeretnek is összefutni társakkal, így ez a városi kutya tartás, a séták közösségfejlesztői szemmel is számos lehetőséget tartogatnak. A Táliber Közösségfejlesztő Alapítványnak ezzel kapcsolatban is vannak már ötletei, kezdeményezései.

Békéscsaba Város Önkormányzata 2019-ben három helyen tervezett kutyafuttatót kialakítani, amit lakossági kezdeményezések megíúsítottak. A lakók körében komoly ellenállást váltott ki mindegyik terv, így a belvárosban, a Lencsési lakótelepen és Jaminában, az Erzsébet lakópark közelében is elutasították a kutyafuttató építését. Érdekesség, hogy a futtatók létesítése mellett nem indult lakossági, közösségi akció, a pártolók hangja, véleménye nem sűrűsödött és váltott ki az ellenzőkéhez hasonló aktivitást.

Amikor azt írjuk, hogy városunkban, megyénkben a felelős állattartás, a kutyatartás, a közösségi kutyázás még gyerekcipőben jár, akkor a 2019-es eseményekre is gondoltunk. Míg nagyobb városainkban, Budapesten járva óvodák mellett, lakótelepeken a házak között, történelmi épületek szomszédságában játszhatnak a kutyafuttatókban a gazdák és kutyáik, addig Békéscsabán a nem kutyások mereven elutasítják ennek lehetőségét fertőzésre, piszokra, hangoskodásra hivatkozva.

Felvetődik a kérdés, hogy ha 2018-tól egy közösségi tervezési folyamat indult volna a városrészekben önkormányzati kezdeményezésre, segítettő az önkormányzati szándékot, az milyen sikerrel járt volna.

Végül a város szélén lévő Csaba Parkban alakítottak ki egy futtatót 2020-ban. Ennek ismertségével, használatával kapcsolatban is tettünk fel kérdéseket.

Ön milyennek találja a békéscsabai kutyafuttatót?							
	elégedett vagyok vele	kicsi a területe	kevés a kuka és a pad	túl sok az elem	ideális helyen van	túl messze van, csak autóval	nem tudok véleményt alkotni
rendszeresen járok oda	9	5	5	1	5	2	0
már kipróbáltuk	0	5	4	0	1	7	1
tudok róla, már megnéztem kutya nélkül	0	4	1	0	1	5	2
tudok róla, de még nem láttam	0	0	0	0	0	3	13
nem is hallottam róla	0	0	0	0	0	0	5

Egyéb vélemények a kutyafuttatóval kapcsolatban:

„Nagyon szeretünk oda járni, de sajnós a kukákat ritkán ürítik csak, és a nagy melegben többször nagyon bűdös volt. Sajnós nincs világítás, így télen, amikor már 5-kor sötét van, nem tudjuk használni, mert korom sötét van.”

„Nagyon jó lenne egy lámpa, hogy a téli időszakban is tudjuk használni, amikor már hamar sötétedik.”

„Este, sötétedés után használhatatlan, mert nem látni semmit. Télen 6-kor már sötét lesz. Illetve a kukákat ritkán ürítik, ezért bűdös van.”

„Világítás és kút szükséges lenne.”

„Kicsi a kerítés, a kutyám simán átugorja.”

„Nincs közvilágítás. Ha este 18-kor sötét lesz, nem fogunk tudni kimenni.”

„Sötét lesz télen, mivel nincs világítás. Akkor valószínűleg nem fogunk tudni menni.”

„Sötét, kellene világítás.”

„Nincs kistestű kutyáknak való elem.”

„Sajnálom, hogy nincs csap/itató és világítás.”

„Kellene egy kút, hogy lehessen itatni a kutyákat. Kicsit alacsony a kerítés.”

Szarvas Péter, Békéscsaba polgármestere facebook posztjából (ami jelenleg már nem érhető el a polgármester oldalán) értesülhetettünk arról, hogy a Békéscsabai Ifjúsági és Sportkutyás Egyesület vezetőjével bejárást tartott ez év első felében a Csaba Parkban működő kutyafuttatóban, és beszéltek annak fejlesztési lehetőségeiről. Felmérésünk idején nem jártunk utána annak, hogy milyen változások történtek a nyitás óta, de a válaszok azt mutatják, még vannak hiányosságok. Amennyiben a város tervezi a fejlesztést, újabb futtatók létesítését, célszerű lenne a már emlegetett közösségi tervezés módszerével a kutyásokat, egyének közösségét is megkérdezni, bevonni már a tervezésbe, a helyszín kiválasztásába, így nemcsak a használók véleménye jelenhetne meg, hanem az elköteleződés is nagyobb lenne, ami megnyilvánulhat a terület rendben tartása, esetleg közösségi programok szervezése terén is.

Elegendő-e ez az egy kutyafuttató?	
Több kutyafuttatóra lenne szükség, arányosan elhelyezve a városban	37
Az emberek lakóhelyén van szükség kutyafuttatóra	18
A kis és nagy kutyáknak külön futtatóra lenne szükség	17
Elegendő	4
Lakott területen kívül legyen a kutyafuttató	3

	Mi a családi állapota?			Van kutyája?			
	egyedülálló vagyok	párkapcsolatban élek	házas vagyok	jelenleg nincs, de volt	jelenleg nincs, de szeretnék	1 kutyám van	több kutyám van
Bartók Béla út környéke	1	0	2	1	0	2	0
Békési út környéke	0	1	0	0	0	1	0
Dobozi út környéke	0	4	1	0	0	1	4
Élővíz-csatorna környéke	3	1	4	0	1	4	3
Gyulai út környéke	0	0	1	0	0	0	1
Jamina	2	1	10	3	1	6	3
Kazinczy-Millennium lakótelep	0	1	2	2	0	0	1
Keleti Kertek	0	0	1	0	0	1	0
Lencsési lakótelep	2	5	4	1	0	7	3
Mezőmegyer	1	0	0	0	0	0	1
Penza lakótelep	0	2	0	1	0	1	0
Szarvasi út környéke	0	1	0	0	0	0	1
Városközpont	1	1	1	1	0	3	0

A válaszok alapján megfigyelhető, hogy több kutyát a kertesházás övezetekben tartanak, például a Dobozi út környékén, vagy az Élővíz csatorna vonalában, illetve a Lencsési lakótelepen, mely városrészben szintén vannak kertesházás részek. Az egy kutya tartása viszont a Lencsési lakótelepen fordul elő a leggyakrabban, itt a kutyák feltehetőleg lakótelepi lakásban tartott kisállatok.

	Jár a kutyájával a békéscsabai kutyafuttatóba?							Túl messze van a lakehelyemtől
	nem is hallottam róla	tudok róla, de még nem láttam	tudok róla, már megnéztem kutyá nélkül	már kipróbáltuk	rendszeresen járok oda	Ideális helyen van		
Bartók Béla út környéke	0	1	1	0	1	1	2	
Békési út környéke	0	0	0	1	0	0	1	
Dobozi út környéke	0	0	2	2	1	0	4	
Élővíz-csatorna környéke	0	0	2	2	4	5	1	
Gyulai út környéke	0	0	1	0	0	0	0	
Jamina	3	8	1	0	1	0	3	
Kazinczy-Millennium lakótelep	0	2	0	0	1	0	1	
Keleti Kertek	0	0	1	0	0	0	0	
Lencsési lakótelep	0	1	2	1	7	1	0	
Mezőmogyer	0	1	0	0	0	0	0	
Penza lakótelep	1	0	0	1	0	0	1	
Szarvasi út környéke	0	0	1	0	0	0	1	
Városközpont	1	1	0	1	1	0	2	

A válaszokból egyértelműen látható, hogy a kutyafuttatót a hozzá közel lakók használják a leggyakrabban, szerintük van jó helyen. A város más területein élők számára azonban messze van, ezért nem használják, vagy esetleg kutya nélkül már megnézték.

A kutyások számára a lakókörnyezetben lenne segítség a kutyafuttató megléte. Ahogy eleinte a játszótérek, majd napjainkban a szabadtéri kondiparkok is egyre-másra létesülnek város szerte, eljöhét az az idő, amikor a kutyák és gazdáik számára is elérhetővé válnak a futtatók, esetleg integrált közösségi terek.

Míg egyik oldalon elismerik a kutyák lelki és testi egészségre kifejtett jótékony hatását, a terápiás és segítő kutyák létezése környezetünkben elfogadott, addig a hétköznapi kutyázás terepeinek még a közgondolkodásban nincs létjogosultsága városunkban. Ezen a város közösségeinek, véleményformálóinak bevonásával lehet változtatni, minél több lehetőséget megadva a helyieknek a véleményalkotásra, a cselekvésre, a döntésekre, akár egy-egy kutyafuttató működtetésébe a helyi közösséget is bevonni.

Ismer Ön kutyabarát helyeket Békéscsabán?	
Nem ismerek	31
Igen, járok ilyen helyekre	11
Nem járok kutyabarát helyekre	8
Nincs szükség kutyabarát helyekre	0

Kutyabarát helyek, ahova a válaszadók járnak:

WakeCup, Kupak, M-fit falmászó, Cafe One, Csaba Center földszint, Palacsintázó, Jankay, Praktiker, Frei Café, Dohányboltok, Borozó, Andrassy úti új Optika, Veszely csárda

A kutyafuttatók kérdésköréhez hasonló szemléletváltás szükséges ahhoz is, hogy minél több kutyabarát hely legyen a városban, ami nem feltétlenül jelenti azt, hogy mindent ellepnek majd a kutyások. A kutyabarát helyek száma lényegében leképezi a települési közgondolkodást kutyás kérdésekben.

Mennyire elégedett az alábbi szolgáltatásokkal Békéscsabán?					
	nem ismerem	egyáltalán nem vagyok elégedett	inkább nem vagyok elégedett	inkább elégedett vagyok	teljes mértékben elégedett vagyok
Állatorvosi ellátás munkanapokon	7	2	6	23	17
Kutyaiskola	24	0	4	10	17
Kutyakiképző szakemberek	24	1	5	12	13
Kutyakozmetikus	29	0	2	10	14
Állatgyógyszertár	10	3	5	25	12
Kutyasétáltatásra alkalmas helyek	4	8	13	22	8
Kutyafuttató	21	6	9	13	6
Állatmenhely	28	2	6	13	6
Békéscsaba hozzáállása a kutyásokhoz	1	7	21	23	3
Állatorvosi ellátás hétvégén, ünnepnapon, munkaszüneti napon	21	17	11	2	4
Kutyapanzió	43	6	1	1	4
Kisállat fizioterapeuta	48	1	1	2	3
Kutyabarát helyek	31	8	9	5	2
Kutyás érdekképviselő	36	9	5	5	0

A válaszadók, lévén, hogy leginkább hobbi célból, családtagként tartanak kutyát, kevésbé tájékozottak az elérhető szolgáltatásokról. Csak az alapvetőkről tudnak nagy arányban véleményt alkotni, mint az állatgyógyászok, kutyasétáltató helyek, állatorvosi ellátás és az általános megítélésük, a város viszonyulásáról a kutyásokhoz.

Ön szerint szükség lenne Békéscsabán több kutyás közösségi programra?	
igen, szívesen részt vennék több személyes programon	30
nekem nem fontosak a programok	11
szívesen bekapcsolódnék a szervezésbe, megvalósításba is	7
nem, elegendő, ami van	4
online programokon bármikor részt tudok venni	3

Ön szerint mikortól kellene foglalkozni a felelős állattartás témájával, gyakorlatával?	
már óvodás korban el kellene kezdeni az érzékenyítést	28
a családban, intézményekben, közösségekben minél korábban	15
oktatási intézményi szinten és városi szinten is foglalkozni kellene a felelős állattartással	8
az általános iskolákban témanap keretében kellene feldolgozni a témát	3
elég, ha csak az foglalkozik ezzel, akit érdekel	1

Támogat-e kutyás (vagy más állatvédő) szervezetet?	
Igen	27
Nem	21
Aktívan részt veszek ilyen szervezet működtetésében is	7

Találkozott-e már környezetében elhanyagolt/bántalmazott/elkóborolt állattal (nemcsak_kutyával)?	
Igen	41
Nem	14

A közösségi programokat illetően sokan szívesen részt vennének kontaktos programon, és vannak, akik akár a szervezésben is szerepet vállalnának.

Az állatokkal való felelős bánásmód alapjait, az érzékenyítést a válaszok nagy többsége szerint már óvodás korban el kellene kezdeni.

A válaszadók közel fele támogat állatvédő szervezetet és többen aktívan is részt vesznek a szervezet működésében.

Nem akarunk messzemenő következtetéseket levonni, de azt megállapíthatjuk a válaszok alapján és a társadalmi környezetben is tájékozódva, hogy az egyéneknél megvan a hajlandóság a cselekvésre, érdeklődnek az állatvédelmi kérdések iránt (már csak azért is, mert nagy arányban találkoznak ők maguk is elhanyagolt/bántalmazott/elkóborolt állattal). Úgy véljük, sok-sok kezdeményezésre, nyilvánosságra, közösségi akcióra, hosszú távú szemléletformálásra van szükség, és úgy, hogy a különböző életkorúakat és érdeklődési körűeket is megszólítsák ezek a programok, hogy minél többen megtalálhassák azokat a formákat, amik számukra befogadhatóak, amikkel azonosulni tudnak.

Szeretné-e időnként elmondani tapasztalatait, ötleteit, véleményét kutyás ügyekben, felelős állattartás témában a város vezetésének/döntéshozóinak/szakembereknek?	
Igen, online	33
Nem, mert úgysem veszik figyelembe	17
Igen, városi események tematikus programelemein	9
Igen, papír alapú kérdőíven	6
Igen, polgármesteri / képviselői fogadóórán	6

Az utolsó kérdésnél egyértelműen látszik, hogy a válaszadók több mint fele megosztaná véleményét, tapasztalatait a városvezetéssel, leginkább online formában, viszont az eredményességet illetően jelentős bizalomvesztés figyelhető meg.

A jövőkép megfogalmazásánál felvetett közösségi tervezés, közösségi akciók felelős állattartás, közösségi kutyázás témákban ezen adatok alapján is indokoltak. A közösségi tervezés lényege nem a tömegesség, hanem a változást akarók, a véleménnyel rendelkezők bevonása, aktivizálása saját környezetük ügyeiben, képessé tétel, ösztönzés a cselekvésre, változtatásra, együttműködésre.

A kérdőív válaszadói közül felülreprezentáltak a nők és a felsőfokú végzettséggel rendelkezők.

Ez az adat fontos lehet abból a szempontból, ha a jövőbeni cselekvéseket latolgatjuk, esetleg a kitöltők elérését, aktivizálását, bevonását tervezzük.

Az Önkéntesség Magyarországon 2018 kutatás adatai szerint az önkéntes tevékenységet végzők körében magasabb a nők aránya, és kimagaslóan nagy számban kerülnek ki a diplomások köréből. Érdekes az önkéntesség fogalmának, kultúrájának összefüggéseit is vizsgálni és figyelembe venni a városi vagy településrészi cselekvések tervezésénél.

A közösségi tervezésnek jelenléti és online formái lehetőséget biztosíthatnak arra, hogy a lakókörnyezetek egyéneinek, közösségeinek tudása, véleménye, erőforrásai felszínre kerüljenek, és nemformális helyi kutyás közösségek alakuljanak, amik esetleg más problémák megoldásában is együttműködhetnek.

Ez egy hosszú távú, tudatosan felépített közösségfejlesztői munka eredménye lehet, aminek nem mindig láthatóak, látványosak a részeredményei, hiszen a fejlődés, a szemléletformálás az emberekben megy végbe, és a változás lassú, láthatatlan folyamat. Viszont a helyiek, a benne közreműködők mentális és fizikai jólléte miatt is megéri ebbe az irányba energiát fektetni.

Önkéntesség Magyarországon 2018 c. kutatás, Századvég Kiadó, 2020 *(A Nemzeti Önkéntes Stratégia 2012–2020 által meghatározott, ötévente lefolytatandó Önkéntesség Magyarországon kutatássorozat eredményeit bemutató tanulmány)*

Jövőkép

Közösségi kezdeményezéseink sorában a „Kutyabarát Napok Békéscsabán” című projektünk elemei, a megvalósítás tapasztalatai, az online kérdőív adatai alapján érdemes elgondolkodni egy közösségi tervezéssel megvalósuló újabb felmérésen, ami lehetővé tenné a helyiek széles körű bevonását, közösségi beszélgetések, közösségi események szervezését. Így lehetőség teremtődne arra, hogy a meglévő egyesületek, alapítványok mellett a szervezetekhez nem tartozó, de változtatást, előrelépést, fejlesztést szorgalmazó, és ezekben a folyamatokban szívesen szerepet is vállaló helyiek egymásra találjanak, együttműködések induljanak el, erőforrások aktivizálódjanak.

A [Tesco „Ön választ, mi segítünk”](#) elnevezésű pályázatának 8. fordulójában támogatott „Kutyabarát Napok Békéscsabán” c. pályázatunk is egy apró lépés volt ebben a folyamatban.

A „Kutyakörkép Békéscsabán” címmel online kérdőíves felmérés elkészítésében közreműködtek

Fodor Bence szoftverfejlesztő

Laczó Rita habilitációs kutya kiképző, a Táliber Közösségfejlesztő Alapítvány önkéntese

Pocsajiné Fábrián Magdolna művelődésszociológus, népművelő, közösségfejlesztő szakember

Tóth Balázs geográfus, az SZTE Földtudományi doktori iskolájának (Gazdaság, és Társadalomföldrajz tanszékén) végzős PhD hallgatója

Zsótér Mária közösségfejlesztő, a Táliber Közösségfejlesztő Alapítvány elnöke